

EKL KARJATAMISE ALGTASEME KATSE

REEGLID

Kinnitatud EKL Karjakoerte Kogu eestseisuse koosolekul 08.05.2019

Kinnitatud EKL Volinike koosolekul

Jõustub alates 01.06.2019

Sisukord

1. ÜLDOSA	2
2. KATSEL OSALEMINE JA SELLE PIIRAMINE	2
3. KOERAJUHI VASTUTUS	2
4. KARILOOMAD JA KARJAAED	2
5. KATSE KÄIK	2
6. KOERTE HINDAMINE	3
7. HINDAMISKRITEERIUMID	4
8. KATSELT KÕRVALDAMINE / KATSEL OSALEMISE KEELD / KARISTUSED	4
9. LISAD	5

1. ÜLDOSA

Käesolevat reeglistikku kasutatakse juhistena karjatamise algtaseme katse korraldamisel.

1.1 Karjatamise algtaseme katse demonstreerib koera oskusi ja võimet karjatada. Katse on ülesehitatud levinumatele igapäevaelus ette tulevatele situatsioonidele, mis esinevad kariloomi karjatades (karja toomine, ajamine läbi värava ja aedikusse ajamine).

1.2 See katse on mõeldud algtasemega koerale ja koerajuhile, kel pole veel nii palju oskusi ja kogemusi, et võistelda kõrgemates klassides. Tähelepanu peab pöörama sellele, et selle katse näol ei ole tegemist trenniga, vaid võistlusolukorraga algajale koerale.

1.3 Koerad, kes osalevad algtaseme katses, peavad olema koerajuhi kontrolli all ja omama oskusi ja võimet katse rada läbida.

2. KATSEL OSALEMINE JA SELLE PIIRAMINE

2.1 Katsel saavad läbida nii bordercollied, kes töötavad kogumisviisil - *Collecting Style* (CS), kui ka teised tõud, kes töötavad tavaviisil - *Traditional Style* (TS).

2.2 Karjatamise algtaseme katsel osalev koer peab olema märgistatud tätoveeringu või mikrokiibiga ja katsel osalev koer peab olema vähemalt 12 kuu vanune.

2.3 Katse korraldustoimkonnal on õigus piirata osalevate koerte arvu kooskõlas kehtiva juhendiga, kui katse korraldamise tingimused seda nõuavad. Koerajuhile teatatakse nädal enne katse toimumist, kas ta saab koeraga katsel osaleda, v.a. juhul kui registreerimine toimub kohapeal.

2.4 Kui koerajuht registreerib koera katsele, siis ta nõustub sellega, et katse tulemused avalikustatakse. Karjatamise katse on avalik ja seda võib tulla jälgima.

2.5 Katsel saab osaleda ühe päeva jooksul kuni 24 koera.

3. KOERAJUHI VASTUTUS

3.1 Koerajuht, kes registreerub katsele, nõustub järgima katse reegleid ja juhiseid.

3.2 Osaleja on kohustatud oma koera kontrolli all hoidma, nii et koer ei põhjustaks kahju teistele osapooltele ega koerajuhile endale.

3.3 Karjatatavate loomade suhtes tuleb olla eriti tähelepanelik ja hooltkandev.

3.4 Koerajuht või omanik vastutab oma koera ja iseenda kindlustuse ja turvalisuse eest.

4. KARILOOMAD JA KARJAAED

4.1 Katsel kasutatakse koeraga harjunud ja varem karjatamise treeningus osalenud kariloomi.

4.2 Karja suurus soorituse ajal on 5-10 karilooma vastavalt olukorrale. Kohtunikul on õigus määrata karja suurus ja otsustada kariloomade vahetamise vajadus.

4.3 Kui koerajuht leiab, et karjatatavaid loomi on eelnevate sooritustega vms ajades liigselt stressi viidud, võib ta paluda omale soorituseks uut loomade gruppi. Koerajuht võib paluda kohtunikult soorituse kordamist kuni kari on toodud tagasi alguspunktini, pärast seda arvestatakse, et kari on koerajuhile sobiv. Kohtniku otsustada on, kas loomarühm vahetatakse välja.

4.4 Ühte gruppi kariloomi võib kasutada katse jooksul kuni 4 soorituse hindamiseks.

4.5 Katse ala on soovitatavalt piiratud aiaga ja rajal peab olema alguspunkt märgitud teibaga. Läbitavaks takistuseks on vähemalt kahest aiapaneelist koosnev värava-ava, mille laius on 2-3m. Raja lõpp-punktis on aedik, mille värav on 2-3m lai. Värava küljes võib olla köis kuni 1,7m pikkusega.

4.6 Aedik peab olema vähemalt 3x3m lammaste, 6x6m veiste ja 1,5x1,5m partide jaoks.

4.7 Karjaaed ja seal olevad takistused (värav, aedik) peavad olema koera, koerajuhi ja kariloomade jaoks ohutud. Aediku piirded peavad kariloomad sees ja koera väljas pidama. Taimestik peab karjaaias olema nii madal, et ei takista koera vaadet. Katse ala suurus ja raja pikkus peab arvestama katsel kasutatavate kariloomade tüüpi ja nende arvu.

4.8 Soovitatav on varus olevaid kariloomi hoida katse-alast nii kaugel ja varjatult, et see neid liigselt stressi ei viiks. Soovitatav on kariloomade katse-alale viimine ja sealt toomine muuta kariloomade jaoks võimalikult sujuvaks ja stressivabaks.

5. KATSE KÄIK

5.1 Enne katse esimest sooritust tutvustab kohtunik osalejatele katse käiku ning osalejatel on võimalus rajaga tutvuda ilma koerteta.

5.2 Koerajuht suundub koos koeraga karjamaale, kui kohtunik annab talle selleks loa.

5.3 Koerajuht võib käsklusi edastada hääle, vile, käemärkide või karjasekepiga või nende kombinatsioonidega.

5.4 Koerajuht võib kariloomi katsuda, koera katsuda ei tohi. Kiita võib ainult häälega.

5.5 Soorituse ajal ei tohi koeral midagi kaelas ega seljas olla. Koerajuhi käes on koera rihm ja kaelarihm soorituse ajal.

5.6 Kohtunik annab lisaks üldise kommentaari koera tegutsemise üldmuljest ning lõpuks kirjaliku ja suulise lõpphinnangu

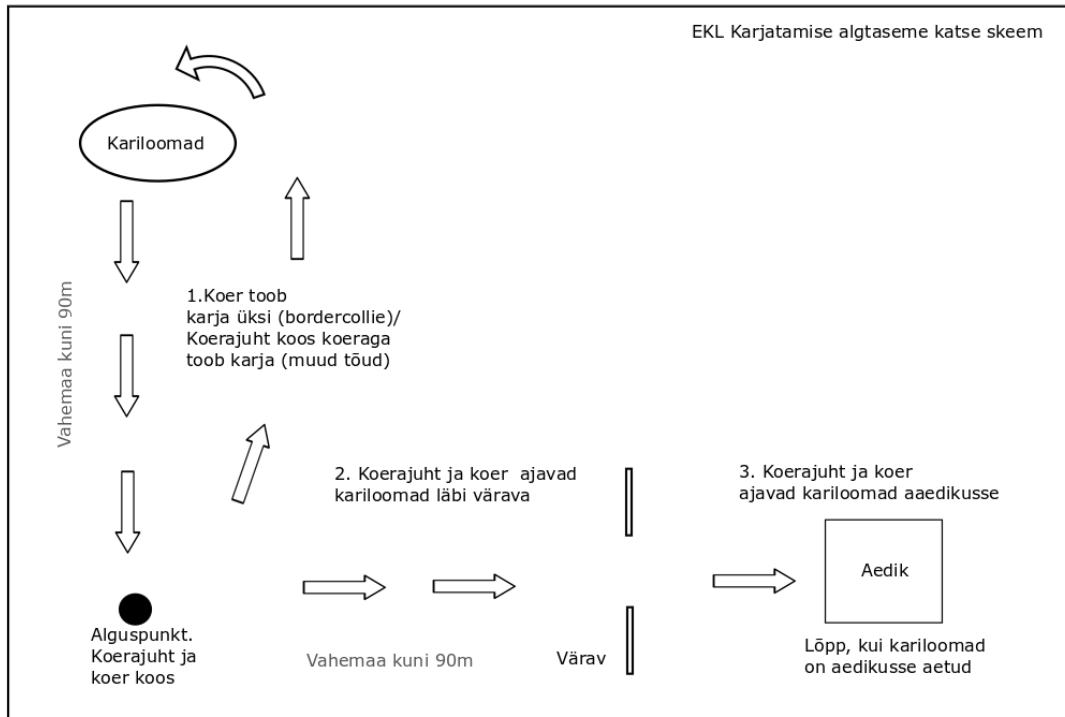
6. KOERTE HINDAMINE

6.1 Katse koosneb:

- kariloomadeni jooksmisest (*outrun*) pidades silmas, et vahemaa alguspunktist kariloomadeni ei oleks rohkem kui 90 m
- karja taha jõudmisest ja liikuma ajamisest (*lift*)
- toomisest (*fetch*)
- ajamisest (*drive*) läbi vähemalt ühe värava, mis ei ole algpunktist kaugemal kui 90m
- aedikusse (*pen*) ajamisest.

Katse lõpeb kui kõik kariloomad on aedikusse aetud ja värav suletud või kui aeg saab otsa või kui katse katkestatakse.

6.2 Katsel osalev bordercollie peab üksi tooma karja alguspunktis (post) ootava ja sealt juhendava koerajuhini, teised tõud võivad koerajuhiga koos minna karja tooma.

6.3 Punktid, mida on võimalik iga osa eest maksimaalselt saada:

Väljajooks (*Outrun*) – 20p

Liikvele ajamine (*Lift*) – 10p

Toomine (*Fetch*) – 20p

Ajamine (*Drive*) – 20p

Aedik (*Pen*) – 10p

Kokku – 80p

6.4 Ajamisel (drive) etapil võib koerajuht koera kaasa aidata, hindamiskriteeriumiks on siinkohal kariloomade liikumistrajektoori hoidmine ning koera ja koerajuhi hea meeskonnatöö.

6.5 Katse on läbitud kui koer saab vähemalt 50 punkti.

6.6 Katse sooritamiseks on maksimaalne lubatud aeg 15 minutit.

6.7 Kui kohtunik lõpetab katse enne lõppu, siis on tulemuseks alati 0 punkti, ja juhul kui aeg saab otsa.

6.8 Kohtunik lõpetab katse enneaegselt:

- a. juhul kui kariloomade või koera jaoks muutub olukord ohtlikuks
- b. kui koer on selgelt kontrolli alt väljas
- c. kui üks või rohkem karilooma lahkub karjatamisalalt
- d. kui koerajuht karistab koera või käitub muul moel sobimatult rajal ja/või katse alal
- e. Kui koer on haige, vigastatud või ei ole muul põhjusel võimeline oma tervist ohtu seadmata sooritama katset
- f. Kui osaleja ei järgi reegleid ja juhendeid

6.9 Koera karistamine on keelatud

7. HINDAMISKRITEERIUMID

7.1 Iga koer alustab sooritust 80 punktiga ja kohtunik arvestab soorituse jooksul miinuspunkte maha:

7.1.1 Vead, mis esinevad koerajuhil:

- Liiga palju korduskäskluseid

7.1.2 Vead, mis esinevad koeral:

- tiirutab ümber karja joostes karjani (*outrun* bordercolliedel)
- koer lahkub karja juurest huvi puudusel või kontakti puudumisel koerajuhiga
- koer ei täida käsku, koer kasutab lubamatult hambaid karja peal
- koer ei survesta karja piisavalt ja lubab karjal peatuda
- koer liigutab karja liiga äkiliselt ja kiire tempo

7.1.3 Vead, mis avalduvad karjal:

- kari jookseb mööda rada kontrollimatult
- kari liigub siks-sakis, kuna koer survestab liigselt külgedelt
- kari on rajalt väljas
- kari ei läbi takistust (värav)

8. KATSELT KÕRVALDAMINE / KATSEL OSALEMISE KEELD / KARISTUSED

8.1 Kui koerajuht käitub katsel mittesobivalt või tema koer ei ole kontrolli all, võib katsel osaleva paari katselt kõrvaldada. Või kui rikkumine oli tõsine, tuleb kõne alla isegi edaspidise osalemise keelu ettepanek.

8.2 Otsuse katselt kõrvaldamise kohta langetab kohtunik. Võimaliku katsetel edaspidise osalemise keelu avalduse teeb katse kohtunik. Otsuse edaspidistel katsetel osalemise keelu kehtestamise osas langetab Karjakoerte Kogu eestseisus.

8.3 Kui koera sooritus tuleb katkestada hammustamise või kariloomade liiga karmi kohtlemise pärast, ei saa see koer rohkem katsetel osaleda. Silmas tuleb pidada olukorda kui kariloom käitub koera suhtes agressiivselt jätmata koerale muud valikut kui hammustada, sel juhul võib olla tegemist põhjendatud hammustamisega ja kohtunik võib katset mitte katkestada. Kui aga koera eelnev tegevus on põhjustanud karilooma rünnaku koera suhtes ei saa koera hammustamist lugeda põhjendatuks.

Koera osalemisõigust on võimalik ennistada. Koera osalemisõiguse ennistamise üle otsustab EKL-KAR eestseisus peale vastavasisulise avalduse saamist.

8.4 Kohtunik hindab koera sõltumatult. Hindamiskriteeriumid on leitavad eraldi lisast „EKL Karjatamise algtaseme katse hindamisjuhend”.

9. LISAD

Lisa 1. EKL Karjatamise algtaseme katse hindamisjuhend

Lisa 2. EKL Karjatamise katsete korraldamise juhend

Lisa 3. EKL Karjatamise algtaseme katse hindamisprotokoll

Lisa 4. EKL Karjatamise algtaseme katse kohtuniku stažeerimisleht